

Major gšt. František Papoušek:

Postup modernisované vyšší jezdecké jednotky proti motoricko-mechanické vyšší jednotce.*)

Nebudu uváděti podrobně složení JD. a RJ., jak vypadá v některých armádách, a uvedu jenom jejich jednotlivé složky a hlavní rozdíl mezi oběma jednotkami.

Hlavní složku JD. tvoří jezdecké brigády (2—3) vybavené hojně automatickými zbraněmi, zbraněmi proti útočné vozbě a dělostřelectvem. Aby měla větší průraznost, větší strategickou a taktickou pohyblivost, je zesílena organicky obrněnými auty, tančíky a lehkými rychlými tanky, pěchotou buď motorisovanou (vezenou na nákladních autech terénních anebo obyčejných), cyklistickou nebo motocyklistickou (1—3 prapory pěchoty), dělostřelectvem (motorisovaným a hipomobilním), jednotkami OPL. (kulomety a dělostřelectvo), motorisovaným ženijním a telegrafním vojskem, motorisovanými službami. Letectvo se přidává z prostředků armády nebo HVOA.

*) Pro krátkost bude „modernisovaná vyšší jezdecká jednotka“ nazývána „jezdeckou divisi“ (zkratka JD.) a „motorisovaná mechanisovaná vyšší jednotka“ „rychlou jednotkou“ (zkratka RJ.).

Hlavní složkou R.J. je útočná vozba (OA., tančíky, lehké a střední tanky). Kromě ní má motorisovanou pěchotu (až 1 pluk), dopravovanou na obyčejných nebo terénních autech a vybavenou pěchotními děly, protitankovými zbraněmi a kulomety OPL., motorisované dělostřelectvo (lehký pluk o 2 oddílech), dělostřelectvo a kulomety OPL., telegrafní a ženijní vojsko a služby. Letectvo se přiděluje armádou nebo HVOA. podle úkolu a situace.

Často slyšíme názor, že motorisace a mechanisace (týká se útočné vozby) armády ubíjí jezdecktvo jako samostatnou zbraň a že s ním vážně konkuruje. Tento názor je správný potud, pokud by jezdecktvo zůstalo v témž složení, jaké mělo na konci světové války. Jezdecktvo, které do své organizace pojalo moderní válečné prostředky, jak uvedeno výše, zvětšilo značně svou bojovou hodnotu, svou taktickou i strategickou pohyblivost. — Obrněná auta, tančíky, tanky, pěchota a dělostřelectvo zvětšují jeho palebnou sílu a dodávají mu větší průbojnosti, motorisace trénů a služeb odstraňuje těžkopádné vozatajské kolony, které brzdily jeho pohyblivost a nevyhovovaly požadavku rychlého a pružného manévru. Motorisace a mechanisace modernisují a oživují jezdecktvo tím, že zachovávají jeho dosavadní dobré a odstraňují špatné vlastnosti a dávají mu právo k tomu, aby zůstalo nadále samostatnou zbraní. Jestliže by nemodernisované jezdecktvo bylo v budoucí válce odsouzeno mítí úlohu jezdicí pěchoty velmi slabé počtem a s malou palebnou silou a průbojností proti moderně vyzbrojenému nepříteli, bude modernisované jezdecktvo jistě velmi nebezpečným soupeřem motorisovaných a mechanisovaných vojsk, tedy i R.J.

JD. i R.J. jsou pohyblivá vojska, jichž lze použití k plnění stejných bojových úkolů taktických i strategických, a proto je zcela přirozené, že se v budoucí válce často spolu střetnou na bojišti jako dva vážní soupeři. Velmi vážným problémem obou bude, aby našli správné způsoby vzájemného boje.

*

Ačkoliv je JD. velmi rychlá a pohyblivá, přece nemůže dosáhnouti takové strategické pohyblivosti jako R.J., ač na druhé straně má JD. po stránce taktické některé velmi cenné výhody oproti R.J. Abych objasnil rozdíly v strategické pohyblivosti JD. a R.J., uvedu dva příklady.

1. JD. a R.J. jsou vzdáleny 100 km od prostoru, který je pro obě konečným cílem jejich operací. Denní pochodový výkon R.J. je průměrně 100 km, kdežto jen 50 km pro jezdecktvo JD. Denní pochodový výkon útočné vozby a eventuálně motorisované pěchoty JD. je stejný jako u R.J. Kdyby JD. vyslala přezvědňé oddíly motorisované a mechanisované, mohly by tyto části u obou soupeřů za stejných podmínek dosáhnouti konečného cíle v stejnou dobu. Zdá se tudíž, že zde není rozdílu mezi JD. a R.J. Ale není tomu tak. Přezvědňé oddíly se sice střetnou na společném cíli v stejnou dobu a svedou boj o jeho udržení do příchodu předvojů a valných vojáků. Boj přezvědňých oddílů a předvojů R.J. může býti podporován jejich valnými voji mnohem dříve, nežli boj přezvědňých oddílů JD. U R.J. se to může státi ještě téhož dne, jestliže oba zahájily pochod ráno, kdežto u JD. se tak může státi teprve až příštího dne. To znamená, že se R.J. může vypořádati s přezvědňými oddíly JD. dříve, nežli je budou moci podporovat její valné síly. Nutno připustiti, že motorisované a mechanisované přezvědňé oddíly JD. mohou svou

aktivitou značně držeti postup R.J., avšak ta přece může splnit daný jí úkol, kdežto J.D. se vydává v nebezpečí, že její vysunuté části budou zničeny nebo tak zeslabeny, že v dalším boji nebude velitel J.D. moci počítati s jejich vydatnou podporou.

2. Poněkud jinak bude vypadat situace, bude-li prostor, jehož mají oba soupeři dosáhnouti, vzdálen od jejich výchozí situace jen na př. 50 km. Valné síly J.D. mohou přispěti na pomoc svým motorisovaným a mechanisovaným přezvědným oddílům, třebas již zesíleným pěchotou z valných sil, a to za 6—7 hodin, při průměrné rychlosti pohybu jezdecktva 7—8 km/hod. Hlavní síly R.J. mohou to však učinit již za 2½ až 3½ hod. při průměrné rychlosti 15—20 km/hod. To znamená, že se přezvědné oddíly a předsunuté části J.D. musí udržeti proti hlavním silám R.J. 2½—3½ hodiny. Situace je sice ještě dosti těžká, avšak již ne tak nepříznivá a nebezpečná jako v případě prvním.

Uvedené příklady dokazují, že při operacích, vyžadujících překonání větších vzdáleností, je R.J. ve výhodě proti J.D., projevující se tím, že dochází k dočasné převaze sil na bojišti v neprospěch J.D. V našich poměrech budou mít v budoucí válce zřídka kdy obě jednotky k dispozici tak hluboké prostory pro manévr jako v příkladě prvním; příklad druhý bude pravděpodobně nejčastější.

*

Jaký vliv má terén na manévr motorisovaných a mechanisovaných částí J.D. a R.J. a jezdecktva J.D.?

Velká nasycenost armád moderními bojovými prostředky (kulomety, dělostřelectvem a útočnou vzbou) má vliv na nynější taktiku. Dokud tomu tak nebylo, byly široké, hluboké a přehledné prostory doménou velkých jezdeckých mas, neboť dovolovaly velkým jezdeckým jednotkám rozvinouti se k atace, která byla hlavním způsobem boje jezdecktva. Zkušenosti získané ve světové válce a rychlý poválečný rozvoj válečné techniky donutil moderní jezdecktvo ke změně taktiky. Boj pěšky se stává hlavním způsobem boje jezdecktva. Ataka připouští se jen za velmi výhodných podmínek a jedině malými jezdeckými jednotkami (četa až eskadrona). Úplně přehledný rovinatý terén je pro boj pěšky velmi těžký, zato však se velmi dobře hodí pro boj útočné vozby, neboť ta, je-li v pohybu, je téměř nezranitelná letectvem. Může-li se J.D. při plnění jejího úkolu střetnouti s R.J., musí k přesunu jejího jezdecktva a použití terénu zvlněného a méně přehledného, skýtajícího skryty před pozorováním pozemním a ze vzduchu a současně ztěžujícího útok útočné vozby protivníka, nebo musí, není-li to jinak možné, provést přesun v noci. Leč ne vždy bude mít jezdecktvo příznivý terén a ne vždy bude moci se přesunouti v noci, a tu mu budou výbornou ochranou a oporou mechanisované části J.D., které budou pracovati většinou v terénu přehledném. Je to zcela logické. Nebude přece jezdecktvo prováděti ataky, byť i malými jednotkami, proti obrněné vzbě! Ba ani motorisovaná pěchota R.J. nemůže být ani za nejvýhodnějších podmínek cílem pro jezdeckou ataku. Motorisovaná pěchota má na svých vozidlech namontovány kulomety, hotové vždy k palbě i za pohybu.

Nepřehledný terén brzdí a zmenšuje manévrovací schopnost jezdecktva, dává mu však na druhé straně všechny výhody, které pro útočnou vzbou a motorisované jednotky jsou většími nebo menšími nevý-

hodami. Terén značně členěný, s lesními parcelami nebo komplexy, s většími obydlenými místy, s řídkou a špatnou komunikační sítí usnadní značně boj jezdeckta JD. s R.J. I proti pěchotě R.J. bude jezdecktvo v takovém terénu ve výhodě. Naproti tomu terén přehledný, s hustou a dobrou komunikační sítí bude nepříznivý pro boj jezdeckta JD. s útočnou vozbou R.J. To znamená, že JD. operující proti R.J. použije jezdeckta a motorisované nebo cyklistické pěchoty v terénu méně přehledném, s řídkou a špatnou komunikační sítí, kdežto valnou část útočné vozby v terénu přehledném. Logicky by musila R.J. použití maxima svých obrněných sil rovněž v terénu přehledném a pěchoty s minimem obrněných sil v terénu nepřehledném, v němž však bude v nevýhodě proti JD. Docházíme tak k tomu, že oba protivníci budou mít proti sobě hlavní síly své útočné vozby, již R.J. bude mít více než JD. Úspěch JD. v operaci proti R.J. bude záviset vedle mnohých jiných okolností hlavně na správné koncepci a rychlém provedení manévru JD. a na umění využití výhod jezdeckta proti motorisované pěchotě R.J. v terénu pro ni nepříznivějším.

Uvedené zásady, jako všech bojových zásad, nesmí být používáno schematicky vždy a děj se co děj. Budou někdy okolnosti, které donutí k částečnému a někdy i k úplnému upuštění od ní.

Vodní toky, které mohou být podle své překážkové hodnoty často velmi nepříjemnými a těžko překonatelnými překážkami pro R.J., může jezdecktvo JD. snadněji překonat. Motorisované a mechanisované části obou jednotek budou však v stejné situaci. Vesnice, města, lesy a močály jsou výhodnými opěrnými místy jezdeckta JD. v boji s útočnou vozbou R.J.

*

V předcházejících statích jsem naznačil vlastnosti JD. a R.J. a vliv terénu a jejich složení na jejich taktiku. A nyní se podívejme, jak bude vypadat činnost JD. a R.J. ve střetném boji, k němuž může mezi oběma dojít při plnění úkolů, jako dosažení a udržení důležitého pásma terénu, zajištění defilé a p.

Obě jednotky budou v rámci svého úkolu provádět zvědy. Za tím účelem si vyšlou přezvědné oddíly (PO.). Způsob provádění přezvědy bude v celku stejný u PO. JD. i u PO. R.J. Normálním úkolem PO. obou protivníků bude:

- a) zjistiti co nejdříve sílu a složení hlavních sil protivníka; kde se pohybují obrněné jednotky a jak jsou silné,
- b) vyhledati slabá místa a křídla v sestavě protivníka,
- c) znemožniti nepřátelským přezvědným orgánům proniknouti k vlastním hlavním silám,
- d) provádět průzkum terénu a jeho výsledek hlásiti veliteli hlavních sil, aby mohl včas provést eventuálně nutnou změnu pochodové sestavy.

PO. musí dát veliteli valných sil takové zprávy, které by mu umožnily splnit daný úkol za nejvýhodnějších podmínek.

Složení PO. u JD. a u R.J. PO. u R.J. budou složeny z nejrychlejších prvků útočné vozby (obrněných aut, tančíků a lehkých tanků), z motorisované pěchoty a budou podporovány eventuálně i dělostřelectvem, neboť jinak tomu ani být nemůže. Pokud jde o složení PO. u JD., může být čtvero:

1. PO. budou složeny z jezdeckta, podle okolností zesíleného menšími částicemi motorisované nebo cyklistické pěchoty,

2. PO. budou složeny z obrněných aut, z tančíků a z motorisované nebo cyklistické pěchoty,

3. PO. budou složeny z jezdeckta a z útočné vozby jako za 2.,

4. PO. budou složeny jen z obrněných aut a tančíků nebo lehkých tanků.

První složení nutno v projednávaném případě předem zavrhnouti, i když terén, v němž mají přezvědné oddíly pracovati, bude nevýhodný pro útočnou vozbu, která bude odkázána většinou na průzkum na komunikacích. Bylo-li by tomu tak pro JD., bude tomu stejně tak i pro RJ. Veliteli PO. u JD. jistě nebude jedno, zda zjistí nepřátelskou útočnou vozbu dříve, či později. Naopak bude mítí zájem na tom, aby ji zjistil co nejdříve, aby ji upoutal na komunikacích a aby podnikl jezdecktvem, využívaje pro útočnou vozbu nepříznivého terénu, akci proti pěchotě jsoucí ve valném voji nepřátelského PO.

Složení PO. za 2. bude lépe vyhovovati v terénu přehledném, s hustou komunikační sítí a nemajícím vodní toky přetínající pásmo postupu PO., kdežto složení za 3. bude výhodnější v terénu nepřehledném, značně pokrytém, s řídkou komunikační sítí a s vodními překážkami. Obě složení jsou ještě proto výhodná, protože obsahují tytéž bojové prvky jako PO. protivníkovy RJ. Víme, že nejlepší zprávy můžeme získati jediné bojem, a proto musí mítí PO. pracující proti RJ. útočnou vozbu, aby mohly bojem získávati zprávy a vynutiti si průchod sítí nepřátelských průzkumných prvků k jeho hlavním silám. Použití 2. nebo 3. složení a také síla PO. bude záviset na terénu, na šířce pásma pro přezvědnou činnost a na důležitosti směru, v němž přezvědy provádí. Oboje složení má své výhody i nevýhody.

Čtvrté složení nutno rovněž zavrhnouti, protože útočná vozba nemá možnost sama, bez podpory jezdeckta nebo pěchoty, zajistiti důležité body, křižovatky a mosty pro eventuální ústup a udržeti dobytý terén. Útočná vozba je zbraň příliš drahá, musí jí býti používáno hospodárně a účelně.

Naskytá se ještě otázka, zda decentralisovati nebo centralisovati velení PO.?

Decentralisace velení PO., to je, kdyby každému PO. velel jeho vlastní velitel, který dostal od velitele JD., jemuž přímo podléhá, přesný úkol až na konečný cíl činnosti, má jednu velkou nevýhodu a ta je — neekonomie sil. Takový PO., který přijde do prostoru svého působení a nestřeťne se s nepřítelem, zůstane nevyužíván, kdežto u jiných PO., narazivších na nepřítele, byla by jeho pomoc vítána.

Centralisované PO., to je pod velením jednoho velitele, který dostane od velitele JD. přesný rozkaz pro přezvědy, mají tu výhodu, že si velitel sám organisuje vyslání PO. podle předpokladů o nepříteli učiněných velitelem JD. Je to obdoba způsobu, jakého používá velitel PO. při vyslání průzkumných hlídek. Byla by tedy u JD. vytvořena jakási přezvědná skupina (PSK.).

PSK., která musí býti dostatečně silná, aby mohla v pásmu přezvědy vyslati alespoň dva PO., a aby jí zůstaly ještě síly pro jejich pod-

poru nebo pro vyslání nových PO., kdyby to bylo nutné; bude učleněna odzadu dopředu takto: valný voj PSK., PO. a PH. (průzkumné hlídky).

Složení jednotlivých částí PSK. bude:

a) u JD.:

valný voj: motorisovaná nebo cyklistická pěchota nebo jezdeckvo, dělostřelectvo (až 1 baterie), jednotky OA. a tančíků a alespoň 1—2 čtyř lehkých tanků, telegrafní a ženijní části, trén PSK.;

PO.: jedna nebo několik čet OA. a tančíků, 1—2 čtyř motorisované nebo cyklistické pěchoty nebo jezdeckva;

PH.: četa nebo poločeta OA. nebo tančíků (jsou-li čtyř po 4, resp. po 5 vozidlech).

b) u RJ.: Složení bude obdobné (vyjma jezdeckva) a ve valném voji PSK. bude zpravidla více lehkých tanků než u PSK. JD.

Valný voj PSK. se bude pohybovat posuny na vzdálenost 20—25 km od čela valných vojů JD. nebo RJ. — Pro své přímé zajištění vysílá si předvoj na vzdálenost asi 3 km.

PO. bude se pohybovat od valného voje PSK. na vzdálenost 10 až 15 km. PH. bude vysílát podle potřeby na vzdálenost ne větší než 5 km. PH. jsou současně přímým zajištěním valného voje PO.

Aby bylo zajištěno spojení mezi PO., určuje pro ně velitel PSK. postupné cíle, které znamenají pro PO. krátkou zastávku k zjednání vzájemného spojení a zběžné prohlídky motorových vozidel jejich řidiči. Tyto postupné cíle, resp. krátké zastávky nemají být stanoveny dříve než po projetí 15—20 km; volí se zpravidla na místech výhodných pro pozorování a skýtajících dosti skrytu. Je přirozené, že na postupné cíle mohou dorazit PO. v různou dobu, vyražení na další postupný cíl bude však současně a bez čekání na další rozkaz, nebylo-li to velitelem PSK. výslovně nařízeno. Pohyb PO. se reguluje buď tím, že se stanoví doba, v kterou musí dosáhnouti jednotlivých postupných cílů, nebo že se nařídí průměrná rychlost pohybu.

V prostoru, v němž je možná srážka s nepřítelem, postupuje PO. rychlými a krátkými přískoky od skrytu ke skrytu, a to vždy na znamení průzkumných hlídek, že terén jest prost od nepřítele.

Velitel PO. určuje PH. konečný jejich cíl, zda budou vystřídány novými hlídkami a kde se mají připojit k valnému voji PO.

Nyní se podívejme, jakým způsobem bude PO. provádět průzkum terénu a terénního objektu.

OA. kolové budou vázány na cesty a většinou jen na dobré cesty, a proto jich bude použito výhradně na cestách, a tu zase na takových, z nichž je dobrý a daleký výhled do terénu. Tíže průzkumu v nepřehledném terénu a terénních objektů bude tedy spočívat na tančících nebo u RJ. též na lehkých a rychlých průzkumných tancích. Průzkum terénu bude prováděn útočnou vozbou s největší rychlostí, jakou dovoluje půda, relief terénu, situace a vozidla. Nestřílí-li nepřítel na vozidlo provádějící průzkum terénu, může se pozorovatel vysunouti z vozidla ve věži nebo si otevření dvířka v horní části vozidla a pozorovati prostým okem anebo dalekohledem. Průzkum pod palbou nepřítele provádí pozorováním skrz hledí, jsa stále hotov k palbě.

Průzkum vesnice velmi rozlehlé a města provádí se větším počtem obrněných vozidel vyslaných po jednotlivých ulicích a po jejich obvodu.

Aby byl průzkum celého velkého obydleného místa proveden najednou, rozdělí se na části, které se přidělí jednotlivým průzkumným hlídkám. Po pochodové ose PO. jde nejsilnější hlídka složená alespoň ze 3—5 obrněných vozidel. Nejlépe je vyslati nejdříve OA. k provedení rychlého zběžného průzkumu obydleného místa a za nimi potom obrněná vozidla pásová (tančíky nebo lehké tanky RJ.). OA. mohou rychleji poslati zprávu veliteli PO. o přítomnosti nepřítele a mohou se rychleji vrátiti nebo projeti na druhý konec vesnice, města, než vozidla pásová. Po provedení průzkumu se shromáždí průzkumné hlídky na určeném shromážděním a pak ty, které mají další úkol, pokračují ihned v jeho plnění, kdežto ostatní vyčkají na shromážděním příchodu valného voje PO.

Až do skončení průzkumu obydleného místa vyčkává valný voj PO. před ním ve skrytu a pokračuje v pochodu, až dostane od hlídek zprávu, že v obydleném místě není nepřítele.

Při průzkumu menších obydlených míst rozčlení se průzkumná hlídka tak, aby najednou mohla pozorováním obsáhnout všechny ulice a aby co možná provedla průzkum celé osady najednou, dbajíc toho, aby mezi jednotlivými vozidly bylo spojení zrakem. Ať jde o průzkum velkého nebo malého obydleného místa, nesmí býti nikdy opominuto vyslati průzkumná vozidla po jeho okrajích obvodu. V prostoru, v němž je možná srážka s nepřítelem, musí si býti průzkumné hlídky vědomy toho, že mohou býti přepadeny nepřátelsky smýšlejícím obyvatelstvem, že mohou jim býti učiněny nástrahy. Konečně nepřátelsky smýšlející obyvatelstvo bude dělati paniku a bude se všemožnými způsoby snažit brzdit jejich postup.

Menší a řídký les, dovolující průjezd tančíků, prozkoumává se tak, že se tančíky ještě před vstupem do něho rozčlení do šířky a projedou jím potom tak, aby jednotlivá vozidla na sebe viděla.

Malý, avšak hustý les prozkoumává obrněná vozba postupem po cestách a průsecích, jsou-li v lese takové cesty a průseky, jinak tím, že prostě objedou les podél jeho okrajů. Postup po lesní cestě nebo průseku musí se dít s opatrností, neboť na nich může nepřítel vytvořiti záseky, položit miny, vytvořiti pasti na obrněná vozidla nebo působiti na ně protitankovými zbraněmi z malé vzdálenosti. Při průzkumu takového lesa mají býti na každou cestu nebo průsek vysílána nejméně dvě obrněná vozidla, která se budou pohybovati přískoky a za sebou na vzdálenost 60—100 m. Střelec anebo pozorovatel předního vozidla pozoruje kupředu a na jednu stranu od cesty, průseku a zadního vozidla nazad za zbytkem PH. a na druhou stranu.

Veliké lesní komplexy neprostupné mimo cesty a průseky obrněnými vozidly, prozkoumávají se jediné po cestách a průsecích. Velitel PO. organisuje průzkum po hlavních cestách a průsecích ve směru pochodu průzkumnými hlídkami; k průzkumu příčných cest a průseků vysílá, je-li toho třeba, jednotlivá vozidla; ta se vysunou na příčnou cestu nebo průsek na vzdálenost asi 1.5—2 km od směru pochodu valného voje PO., a když tento projde, připojí se k němu.

Provádějí-li obrněná vozidla průzkum lesa v prostoru, kde je srážka s nepřítelem možná, musí si býti jejich osádka dobře vědoma toho, že největším nepřítelem obrněného vozidla je nepřátelské dělo malé ráže, ať pěchotní nebo speciální protitankové, které může protivník snadno

ukrytí v houštích, v keřích, na okraji lesa nebo v záhybech cest a průseků. Proto se přiblíží k lesu teprve po důkladném pozorování jeho okraje dalekohledem. Pozorování provádí s takového místa, aby vozidlo nebylo pozorováno s okraje lesa. Když dojde na okraj lesa, musí důkladně prozkoumatí jeho okraj, neboť často by se mohlo stát, že protivník zámyslně propustí obrněná vozidla PH. a vyčká přiblížení se valného voje PO. Setkají-li se PH. v lese s překážkami, hlásí to veliteli PO. a hledají možnost, jak je obejít.

Při srážce s nepřítelem v lese bude jejich manévř velice těžký. V takových případech provedou obrněná vozidla 1—2 palebné nájezdy na nepřítele, který je přímo před nimi. Nepodaří-li se jim zahnatí jej, využijí jiných možností k jeho obejití.

Výšiny, které jsou po stranách pochodové cesty PO., prozkoumávají se tak, že se na jejich svahy nebo topografický hřbet (skýtá-li vhodný skryt) vysílají poločety tančíků (2 vozidla), které odtud pozorují terén na všechny strany.

Činnost PSK. JD. při srážce s R.J.

Narazí-li PO. na mechanisované přezvědné nebo zajišťovací orgány (předvoje) R.J., využijí terénních skrytů k provedení nástrahy, aby mohly přímou a na blízkou vzdálenost úplně jistou palbou ničit nepřátelská obrněná vozidla. Je-li terén nevýhodný pro nástrahy nebo je-li útočná vozba PO. vyzbrojena jen kulomety, bude lépe, vyhnou-li se PO. nepřátelské útočné vozbě a využívají své pohyblivosti a malých rozměrů (u tančíků) ukryjí se v příhodných skrytech a pokračují pak dále v průzkumu. OA. kolová, chráněná tančíky, budou se snažit rovněž proskočit po cestách mezi přezvědnými orgány R.J. Valný voj PO., v němž je pěchota, bude nucen skrýti se nejlépe v osadě nebo v lese (je-li to možné) a vyčkati, až útočná vozba nepřítele projede, nebo leží-li osada na cestě nepřátelské mechanisované průzkumné hlídky, přijmouti s ní boj v osadě. PO. ovšem hlásí veliteli PSK. zprávy získané o nepříteli a co podnikly. Podaří-li se jim dostat se sítí průzkumných anebo zajišťovacích částí R.J. do jejich týlu, budou se snažit působit proti jejich pěchotě a dostat se až k hlavním silám.

Nemohou-li PO. postupovati pro značnější síly protivníka, bude jejich úkolem udržovati s ním dotyk, brzditi jeho postup až na linii stanovenou velitelem PSK.

Velitel PSK. se rozhodne na základě daného mu úkolu a zpráv získaných PO. k manévru ofensivnímu nebo defenzivnímu. Pro defenzivní manévř využije co nejvíce nevýhod terénu pro útok nepřátelské útočné vozby (tanků), neboť bude musit bojovati na velmi široké frontě. Správné kombinování aktivních a pasivních prostředků obrany proti tankům R.J., jakož i velká iniciativa podřízených velitelů může vésti k úspěšnému boji s R.J. a k splnění úkolu daného PSK.

Narazí-li PO. na nepřátelskou R.J. v obraně na široké frontě, provedou PO. útok na její zajišťovací jednotky na místech, která podle zpráv získaných PH. jsou nejslabší, aby se dostaly do dotyku s jejími hlavními silami. Nemohou-li PO. proniknouti zajišťovacími částicemi R.J., udržují s nimi dotyk. Jejich průzkumná činnost bude směřovati k zjištění křídel a slabých míst zajišťovací sestavy R.J. pro útok valného

voje PSK. Podle získaných zpráv podnikne pak valný voj PSK. útok, aby si vynutil možnost pokračovati v přezvědné činnosti. Nepodaří-li se ani tato akce, zůstane PSK. v dotyku s nepřítelem až do příchodu hlavních sil JD. Velitel JD. rozvine za clonou PSK. své valné síly k útoku. Největší nadějí na úspěch bude míti útok do boku a týlu R.J. Pěchota nebo jezdeckvo, tančíky a OA. PSK., zesílené pěchotou, jezdeckvem a dělostřelectvem hlavních sil JD., budou poutati nepřítele čelně, tanky JD. provedou útok do boku a týlu nepřítele.

Není-li provedení útoku do boku možné, připraví velitel JD. manévř čelní, který však má býti výjimkou a ne pravidlem.

Sestava pro pochod hlavních sil JD.

Velký rozdíl v pochodových rychlostech a v denních výkonech je mezi motorisovanými a mechanisovanými jednotkami JD. a mezi jejím jezdeckvem a cyklistickou pěchotou. To nutí k tomu, aby bojové jednotky v stejné nebo přibližně stejné pochodové rychlosti pochodovaly po samostatných cestách.

Nejnebezpečnějším soupeřem jezdeckvu, pěchotě a službám JD. budou tanky nepřátelské R.J., které se budou vždy snažit provést útok na ony složky za pochodu. To znamená, že by jejich pochodové cesty měly procházeti terénem velmi nevýhodným pro útok tanků a útočné vozby vůbec, a není-li to možné, musí býti zajištěny vlastní útočnou vozbou, hlavně tanky, a chráněny dobře organisovanou aktivní i pasivní obranou proti útočné vozbě.

Přezvědné orgány JD. pracují na velké vzdálenosti od valných sil a často bude třeba, aby se jim dostalo co nejdříve podpory od hlavních sil nebo aby byly co nejdříve podchyceny, kdyby je nepřítel donutil k ústupu. To mohou učiniti jediné mechanisované a motorisované jednotky JD., a proto musí míti možnost rychlého pohybu vpřed, kdyby to bylo nutné. To bude možné, budou-li pochodovat po samostatných cestách anebo po cestách společných s ostatními jednotkami, avšak jako první sled JD., tedy před nimi.

JD. bude při plnění daného jí úkolu zpravidla nucena vyhledávati zprávy z velmi širokého prostoru a bude musit bojovati na velmi široké frontě. Z toho plyne, že pochodová sestava musí býti učeněna do šířky a co možná za středem fronty přezvědných oddílů.

Před vyražením JD. bude míti velitel zřídka kdy takové zprávy o nepříteli, aby svou sestavu mohla vytvořiti vzhledem na ně. A poněvadž manévř JD. proti R.J. vyžaduje velké pružnosti, musí i sestava býti tak pružná, aby velitel JD. mohl ji rychle přizpůsobiti, změnití podle zpráv dodaných PSK.

Z toho, co bylo uvedeno, je zřejmé, že není možno dáti recept sestavy, který by se hodil za všech okolností a na všechny případy, a dále, že velení JD. bude vyžadovati velitele takticky velmi vzdělaného, energického a rychle se rozhodujícího. Nebude-li tomu tak, nebude JD. nic platná její taktická i strategická pohyblivost a velká bojeschopnost.

Třebaže nelze dáti přesný a pro všechny případy platný recept na utvoření sestavy valných vojů JD., přece možno stanovit zásady, jichž nutno dbáti, a to jsou:

a) tvořiti pochodové proudy z prvků stejné nebo přibližně stejné rychlosti,

b) chrániti jednotky nejsnadněji zranitelné útočnou vzbou nepřátelské R.J. obranou pasivní (využitím terénu), obranou aktivní (zbraně proti útočné vzbě) a sestavou, to jest jakýmsi jich zarámováním vlastní útočnou vzbou (obrana aktivní),

c) učleniti pochodovou sestavu do šířky úměrné šířce prostoru, v němž provádí zvědy, a co možná za středem fronty přezvědných orgánů,

d) sestava musí býti tak pružná, aby ji bylo možno podle potřeby změnit co nejrychleji a bez vážných obtíží.

Nejlépe by vyhovovala pro hlavní síly JD. na zvědech, ať již bude terén, v němž provádí zvědy, úplně přehledný, nebo místy přehledný a místy nepřehledný, asi tato sestava:

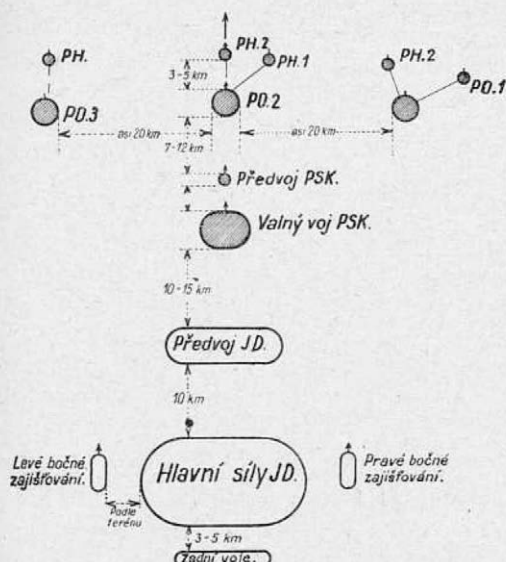
Hlavní síly JD. by byly uskupeny ve dva sledy. První sled by tvořily mechanisované a motorisované bojové jednotky s bojovými trény, které by využily komunikační sítě k učlenění do šířky.

Druhý sled by tvořily jednotky hipické, cyklistická pěchota a služby. Jednotky druhého sledu by byly rovněž učleněny do šířky a mohly by se pohybovati po týchž cestách jako sled první ovšem s tou podmínkou, že by pro motorisované služby byla přidělena pochodová cesta samostatná. Pro zajištění boků a týlu celé sestavy by byly určeny menší částice všech druhů útočné vozby. Obrněná auta a tančíky by hlídkovaly tak, aby celá sestava 2. sledu hlavních sil byla neustále zajišťována od čela až po zad. Při procházení terénem umožňujícím nepřátelské útočné vzbě útok do boku 2. sledu vytvořilo by bočné zajištění stojící bočný voj, který by zůstal na nebezpečném směru nebo místě až do vstupu zadu 2. sledu do terénu chránícího jej před útokem útočné vozby.

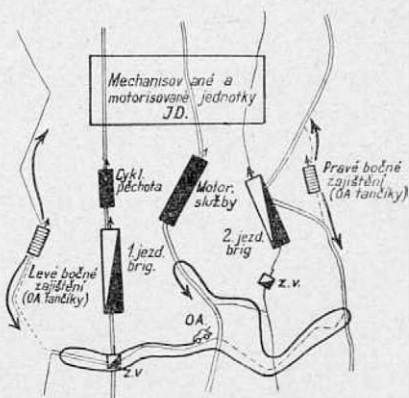
Takovýmto způsobem by byly jednotky JD., které jsou nejvíce zranitelné útočnou vzbou R.J., pro niž budou vyhledávány cíli, zajištěny ve směru pochodu dvěma stěnami mechanisovaných a motorisovaných jednotek — přezvědnou skupinou a 1. sledem hlavních sil, v bocích a v týlu pak částicemi útočné vozby.

První sled hlavních sil JD. by se pohyboval posuny, jejichž hloubka by závisela na terénu (na konci posunu skryt před vzdušným pozorováním a terén nepříznivý pro útok nepřátelských obrněných sil) a na vzdálenosti od nepřítele (čím blíže je k nepříteli, tím přískoky menší). Druhý sled by se pohyboval plynule za 1. sledem, vyjma motorisované služby, které by musily postupovat rovněž posuny a mohly vždy přimknouti na zad prvního sledu a s ním vyčkati příchodu hipických jednotek a cyklistické pěchoty 2. sledu. Druhý sled by tvořil dvě skupiny: první — motorisované služby JD., druhá — cyklistická pěchota, jezdecktvo a jezdecké dělostřelectvo. Učlenění druhé skupiny: vpředu cyklistická pěchota, za ní jezdecké dělostřelectvo a pak jezdecktvo. Zadní voje vybavené protitankovými zbraněmi by se pohybovaly za jednotlivými proudy. Mezi nimi by hlídkovaly OA. nebo tančíky využívající příčných cest.

Schematicky by vypadala v tomto případě pochodová sestava hlavních sil JD. asi takto:

Obr. 1.

Obr. 2.

Zajištění hlavních sil JD. na pochodu proti RJ.

Pro blízkou ochranu ve směru postupu hlavních sil JD. vysílá se předvoj, který vzhledem na silnou přezvědňou skupinu, jejíž valný voj se pohybuje na vzdálenost 20—25 km od hlavních sil, může být slabší, neboť jeho úkolem bude zajistit velitele JD. a vojska od překvapení útočnou vzbou nepřátelské RJ., již by se podařilo proklouznouti sítí přezvědňých orgánů, a dále odstraňování překážek z cest.

Vzdálenost předvoje 10 km od 1. sledu hlavních sil je úplně dostačující.

Způsob bočního zajištění byl uveden v předcházející stati; není to však jediný možný způsob a bude závislý hlavně na terénu.

Vzdálenost hlavních sil JD. na pochodu proti nepřátelské RJ. od čelních přezvědňých prvků je značná. To je přirozené, neboť velitel JD. musí mít nutný čas k učinění rozhodnutí a k přípravě hlavních sil k provedení zamýšleného manévru. Musí tedy být zajištěn před překvapením nejen zprávami, ale i vzdáleností. A protože jeho protivníkem je RJ., musí mít hlavní síly JD. značný odstup od svých nejčelnějších částí.

Bude-li provádět pochod proti vyšším jednotkám pěším anebo jezdeckým (nemodernisovaným), mohou být vzdálenosti podle úkolu JD. a nepřátelské situace zmenšeny, neboť menší rychlost takového soupeře bude mít za následek volnější tempo v jeho operaci, a tedy poskytné veliteli JD. více času k rozhodnutí a k přípravě zamýšleného manévru.

★

Z tohoto pojednání je vidět, že modernisovaná jezdecká divize může s úspěchem plnit různé úkoly i proti RJ., že bude mít v této operaci najisto výhodu proti nepřátelským pěším i nemodernisovaným jezdec-

kým vyšším jednotkám, a zároveň se z tohoto příkladu snadno dají odvodit zásady pro způsob boje JD. s nimi, když známe vlastnosti, možnosti bojového použití a taktiku jedné i druhých. Plnění různých úkolů daných JD. proti RJ. je nejtěžší. Projednaný případ nesmí však býti považován za šablonu. Každý úkol musí býti řešen samostatně a se zřetelem na všechny okolnosti, které na způsob jeho řešení mají vliv.

Jezdectvo u nás a v cizině.

Gen. býv. ruské armády A. S. Ščepichin:

Rád pro technický výcvik jezdeckva RKKA. 1933.

V květnu 1933 vydal Národní komisariát vojenství a námořnictva SSSR. návrh nového předpisu pod názvem „Strojevoj ustav konnicy RKKA.“.

Obsah je rozdělen do pěti hlav, jimž předchází „Vysvětlení“, podepsané inspektorem jezdeckva RKKA., S. Buděnným, v němž je krátce vysvětlen obsah, podstata každé hlavy a odůvodňují se některé věci, které jsou pro ruské jezdeckvo „novinkami“, jako na př.: čtyřřadový roj místo dřívějšího trojřadového družstva, zrušení přeměny tvarů „zleva“ a pod. V předmluvě Buděnného klade se důraz na to, že jednak byly do tohoto řádu pojaty „všechny otázky, spjaté s řadovou službou jezdeckva a s výcvikem jezdce v ní“, jednak že „všechny novinky byly zavedeny pouze za tím účelem, aby se výcvikové metody co nejvíce zjednodušily, aby bylo více času na zdokonalení taktické“.

Obsah řádu je rozdělen takto:

Hlava první pojednává na 60 stranách o tvarech a přeměnách tvarů všech jezdeckých jednotek i kulometných, od nejmenší do pluku.

Hlava druhá jedná o výcviku jezdce pěšky a o výcviku v zacházení se zbraněmi (bodákem, revolverem, šavlí, lehkým kulometem, ručním a puškovým granátem) a o pravidlech použití polního náčiní, plynových masek pro lidi i pro koně a lyží.

Hlava třetí podává základy ježdění na koni a nauku o sedlání a balení.

Hlava čtvrtá týká se výhradně kulometných jednotek.

V páté hlavě mluví se o vojenských přehlídkách, o slavnostním pochodu, o letním a zimním oděvu. Zvláštní kapitola týká se tvarů, zaujímaných jednotkami u příležitosti dotazů velitele po stížnostech.

V různých přílohách, zabírajících na 30 stran, dávají se podrobná pravidla a popisy o úpravě a vybavení jízďáren, zřizování překážek, typy sedel pro řadové a teritoriální (dříve kozácké) jezdeckvo, popis uzdy, signály a znamení a celá řada náčrtů tvarů jezdeckých dělostřeleckých jednotek, spojovací eskadrony, jezdeckých ženijních jednotek a chemické čety. Nakonec zajímavá podrobnost: pravidla o „držení polnice“, jakož i forma písemného výkazu stavu, podávaného představenému veliteli při přehlídce.

Z uvedeného náčrtu stavby předpisu vidíme, že se v podstatě ničím neliší od předpisů podobného druhu v jiných armádách, ba ani od ruských předpisů předválečných (carských); všechny otázky technického výcviku jsou uvedeny a podrobně rozvinuty s dostatečnou jasností. Co se týče toho, co bylo řečeno ve „Vysvětlení“ inspektorem jezdeckva o zjednodušení tvarů a výcvikových metod, zmíníme se o tom níže; zde jenom poznamenáváme, že z celkového rozvržení látky není takové zjednodušení patrné.